

som kaldes Færgegaarden, og som dengang havde et Tilliggende af omtrent 6 Tdr. Hartkorn. I Skjødets siges der om Færgeretten, at vedkommende Kjøber skal være forpligtet til at holde de fornødne Færger til forsvarlig Befordring af Reisende, men i Henseende til Taxterne og Omfanget af Færgeretten er der i selve Skjødets Indtægter bestemt, men kun taget et almindeligt Forbehold, idet Staten — hvad der er ganske naturligt — har hævdet sig Ret til at ordne disse Forhold. Der gives altsaa i Skjødets selv ikke Nogetsomhelst, der kunde kaldes en Eneret til Færgebefordring for Kjøberne af Prierflov og Fuglsang, men Omfanget og Beskaffenheden af den Færgeret, der fulgte med Færgegaarden i Sundby, blev først senere fastsat ved et kongeligt Regulativ, som er udstedt efter Indstilling af Cieren af Fuglsang og Prierflov c. 10 Aar senere, nemlig under 22de Novbr. 1737. Væde Medlemmer ville altsaa se, at der, saaledes som jeg allerede har fremhævet, i selve Skjødets af 1726 ikke findes omtalt Noget, der kunde betegne den Færgeret, der var solgt med Godsset, som en Eneret til at færge. Denne Eneret fremtræder først i bemeldte Regulativ af 1737, idet der deri siges, at det skal være forbudt Andre end Cieren af Færgegaarden, at færge Fremmede over Sundet, men vel at mærke, at færge dem over for Betaling. Der er taget forskellige Bestemmelser i dette Regulativ, som jeg har liggende her for mig, hvorved Færgetaxterne, som indeholdes i Regulativet, ere nedsatte for visse Personer, navnlig for Bønderne paa Fuglsang og Prierflov, hvorhos der blandt Andet er taget den Reservation, at Enhver kan færge sig selv over ved sine egne Fartøier, og Forbudet gaar kun ud paa, at Ingen, under Straf og Ansvar ligeoverfor Færgeeieren, tør befatte sig med at færge Andre over for Betaling. Den samme Reservation er tagen i et senere Regulativ for bemeldte Færgested, der udkom i Begyndelsen af dette Aarhundrede, nemlig under 8de Februar 1811. Ogsaa der siges den udelukkende Færgeret ikke at angaa Andet, end at det er forbudt Andre end Færgeemanden at færge Andre over for Betaling. Disse Regulativer ere nu, som det let ses, af en ganske anden Natur og Beskaffenhed, end Til-

fældet vilde have været, hvis Bestemmelser af samme Indhold havde været optagne i det Skjøde, der i sin Tid, nemlig i 1726, blev givet paa Fuglsang og Prierflov. Bestemmelserne om Færgerettens Omfang og Taxterne i disse Regulativer ere nemlig ikke af anden Beskaffenhed, end at det maa staa Lovgivningsmagten frit for til enhver Tid at forandre dem, og, som alt bemærket, har Staten ogsaa i Skjødets af 1726 udtrykkelig forbeholdt sig denne Ret, og dette er ogsaa senere stet gjentagne Gange, senest i 1858. Der vil altsaa af Cieren af Fuglsang og Prierflov hverken paa Skjødets af 1726 eller paa Regulativerne af 1737 og 1811 kunne støttes noget Krav paa Erstatning, fordi Broen over Guldborgsund er bleven lagt i 1863—64. Selv om der i Loven af 29de December 1862 om dette Anlæg havde staaet, at Broen kun kunde benyttes mod Betaling, maatte man komme til samme Resultat. Men nu er det jo netop Tilfældet, at der i denne Lov af 1862 udtrykkelig staaer, at der ikke skal erlægges Betaling for Passagen over Broen. Broen er at betragte som en Forskættelse af Landeveien mellem Gaabense og Nafflov, og der skal ikke erlægges nogen Betaling for Benyttelsen af den. Selv om Cieren af Fuglsang og Prierflov kunde støtte nogensomhelst Ret paa de af mig omtalte Regulativer af 1737 og 1811, er der ved Loven af 29de December 1862 ikke stet nogetsomhelst Indgreb i den ham forbeholdte Eneret til at færge, thi denne Eneret, det gjentager jeg, angik kun Retten til at færge over for Betaling, medens der i Loven fra 1862 udtrykkelig siges, at Passagen over Broen skal ske uden Betaling. Skulde man overhovedet kunne udlede nogen Ret, nogen juridisk Ret for Cieren af Fuglsang og Prierflov af, hvad der om Færgeretten over Guldborgsund forelaa, førend Loven af 29de December 1862 udkom, da maatte en saadan Ret ikke være støttet paa noget af de særlige Regulativer, jeg har nævnt, men paa Plakaten af 12te August 1820, der i Almindelighed bestemmer de Rettigheder, som de privilegerede Færgesteder have. I denne Plakats § 3, om jeg mindes ret, siges det, at den Ret, som tilkommer et privilegeret Færgested, in-